

змісту бюджетування (планування доходів та витрат), як сприйняття його як однієї із підсистем загальної системи управління підприємством.

Список використаної літератури:

1. Івашкевич В.Б. Бухгалтерский управленческий учет: Учеб. для вузов / В.Б. Ивашкевич– М.: Экономистъ, 2003. – 618 с.
2. Костюкова Е.И. История развития бюджетирования / Е.И. Костюкова, Т.А. Полянская // Международный бухгалтерский учет. – № 42(240). – 2012. – С. 63-67.
3. Олійник О.В. Місце бухгалтерського обліку в системі бюджетного управління: історичний вимір / О.В. Олійник, Ю.В. Чибісов // Бухгалтерський облік: історичний аспект. Результати дисертаційних досліджень Житомирської наукової бухгалтерської школи: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – С. 93-110.
4. Родина Л. Н.Этапы развития бухгалтерского учета: учеб. пособие / Л. Н.Родина, Л. В.Пархоменко. – Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 100 с.

ДАНИШ НАДІЯ ІВАНІВНА

магістр зі спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Максименко Д.В.**,
Мукачівського державного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ

В наш час для більш ефективного управління організацією підприємствам необхідно вдосконалювати організацію управлінського обліку витрат. Управлінський облік витрат дозволяє формувати інформацію про поточний стан витрат з метою їх мінімізації в майбутніх періодах. На підставі управлінського обліку витрат можна скласти плани використання матеріалів, трудових ресурсів, бюджетів видатків. Підприємство повинно постійно контролювати свої витрати в

цілях встановлення конкурентоспроможної ціни на послуги та роботи. Тому організації доцільно вести також облік витрат в рамках управлінського обліку [1]. Дана тематика розглядалася у працях відомих українських вчених М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валуєва, В.І. Єфіменка, М.В. Кужельного, А.М. Кузьмінського, Ю.Я. Литвина, Л.В. Нападовської, В.О. Озерана, М.С. Пушкаря, В.С. Рудницького, В.В. Сопка, Б.Ф. Усача, М.Г. Чумаченка, С.І. Шкарабана та інших. Найоптимальнішим методом обліку витрат і калькулювання собівартості для підприємства є позамовний метод, який використовується в індивідуальних і дрібносерійних виробництвах (будівництві, ремонтних роботах, при наданні різних послуг).

При позамовному методі об'єктом обліку і калькулювання є окреме виробниче замовлення. Під замовленням розуміють виріб, дрібні серії однакових виробів або ремонтні, монтажні та експериментальні роботи. При виготовленні великих виробів з тривалим процесом виробництва замовлення видають не на виріб у цілому, а на його агрегати, вузли, представляють закінчені конструкції [2]. Для обліку фактичних витрат на кожне замовлення відкривають окремий аналітичний рахунок із зазначенням шифру замовлення. Облік прямих витрат за окремими замовленнями ведуть на підставі первинних документів з обліку виробітку, витраті матеріалів, в яких обов'язково вказують відповідний номер замовлення.

Організації необхідно затвердити рахунок 25 Загальновиробничі витрати в Робочому плані рахунків, щоб застосування позамовного методу було найбільш ефективним [3].

Прямі витрати, як трудові, так і матеріальні, можуть бути безпосередньо віднесені на конкретний вид продукції або послуг. Загальновиробничі витрати можуть бути розподілені за видами продукції тільки за допомогою спеціальних штучних методів. При їх списанні часто вдаються до використання нормативних коефіцієнтів розподілу загальновиробничих витрат, що встановлюються для кожного підрозділу або функціонуючого об'єкта зазвичай на рік.

При цьому методі обліку витрат і калькулювання собівартості продукції всі витрати вважаються незавершеним виробництвом аж до закінчення замовлення. Звітну калькуляцію складають тільки після виконання замовлення. Час складання звітної калькуляції не збігається з часом складання періодичної звітності [4].

При частковому виконанні замовлень і здачі їх замовникам частковий випуск оцінюють по плановій собівартості даного замовлення або за фактичною собівартістю раніше виконаних замовлень з урахуванням змін в їх конструкції, технології, умовах виробництва. В обох випадках допускається умовність оцінки часткового випуску замовлення і незавершеного виробництва.

Закінчені роботи за замовленням оформляють документами на приймання виробленої продукції або виконаних робіт (актами, відомостями).

Після закінчення замовлення фактичні витрати по кожній статті калькуляції порівнюють з плановими, виявляють відхилення по них і з'ясовують причини і винуватців відхилень для прийняття рішень щодо зниження собівартості продукції (робіт, послуг) на майбутні періоди [5].

В результаті даних досліджень ми виявили, що для збереження конкурентоспроможності на ринку підприємство повинно враховувати витрати не тільки в рамках фінансового обліку, але в управлінському обліку. Найбільш підходящим методом для цього є позаамовний метод обліку витрат і калькулювання собівартості. Підприємство, виходячи з масштабу своєї господарської діяльності і організаційної структури, може організувати управлінський облік найбільш раціональним способом, аналізуючи витрати на підставі інформації фінансового обліку, виділивши відокремлені рахунки або ж розробивши самостійний план рахунків для управлінського обліку.

Список використаної літератури:

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. 4-те вид., доп. і перероб. / Ф.Ф. Бутинець – Житомир : ПП «Рута», 2006. – 687с.
2. Давидович І.Є. Управління витратами. Навчальний посібник/ І.Є. Давидович – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.

3. План рахунків бухгалтерського обліку, затверджений наказом Міністерства України від 30.11.2017 р. № 1135, [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

4. Турило А. М., Кравчук Ю. Б., Турило А. А. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. /А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.

5. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. /Р.Л. Хом'як – Львів.: НУ, 2008.–1224с.

КОВАЛЬЧУК ІРИНА ЄВГЕНІВНА,
ст. викладач кафедри
менеджменту та управління економічними процесами,
ПІРЧАК ОЛЕНА ІНОКЕНТІЇВНА,
Магістр зі спеціальності «Менеджмент організацій»,
Мукачівського державного університету

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ ФІНАНСУВАННЯ ПРИВАТНИХ НАВЧАЛЬНО - ВИХОВНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ НВК «ЕММАНУЇЛ»)

Перехід до ринкових відносин господарювання сприяв появі недержавних навчальних закладів на ринку освітніх послуг, які функціонують на платній основі. Приватна освіта дедалі більше користується попитом у населення, про що свідчить кількість приватних навчально-виховних закладів в Україні. Проте більшість з них стикаються з фінансовими проблемами, які пов'язані з нестачею коштів на оплату освітніх послуг та недостатньою увагою з боку держави до підтримки навчальних закладів нового типу.

Проблемам розвитку приватної освіти приділяли увагу такі науковці як К. Ромащенко, Т. Ромащенко, В. Євтушевський, О. Сидоренко. Проте існує потреба більш поглибленого вивчення фінансових проблем приватних навчально-виховних закладів в Україні.

За останні роки зросла кількість приватних НВЗ (навчально-виховних закладів) в Україні. Серед усіх дітей приблизно кожен двохсотий вчиться в

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>